

ACORD CÍVIC · 2003

Per una Barcelona neta i sostenible

Un compromís
pel civisme

ÍNDIX

- 5 MOLTES GRÀCIES PER FER DE BARCELONA UN MODEL DE CIVISME
- 7 UN MOMENT D'APOSTAR PEL CIVISME
  - Més a prop dels barris
  - Implicació dels joves i els nens
  - Avaluació de resultats
- 9 AVANCEM CAP A UNA CIUTAT MÉS NETA I SOSTENIBLE
  - Recollida selectiva
  - Recollida orgànica domiciliària
  - Recollida comercial
  - Punts Verds
- 13 BARCELONA MILLORA ELS SEUS RESULTATS EN NETEJA I MANTENIMENT
  - Metodologia
  - Objectius
  - Resultats
  - Conclusions
- 19 BARCELONA OBTÉ BONS RESULTATS EN UN ESTUDI EUROPEU DE NETEJA URBANA
  - Models diferents per a problemes similars
  - Papereres
  - Residus del buidat de les papereres i de la neteja dels carrers
  - Brossa a la via pública
  - Bons resultats per a Barcelona tot i la seva gran densitat

L'Acord Cívic per una Barcelona Neta i Sostenible s'ha convertit en un punt de trobada en el qual empreses, entitats i ciutadans han estat capaços d'arribar al consens imprescindible per impulsar una millora de l'espai públic de la nostra ciutat basada en el civisme i la convivència.

Barcelona viu un procés de transformació urbana i social de primer ordre. Això suposa l'aparició de nous espais i de noves necessitats a les quals cal donar resposta des de l'Administració, però per tal que aquesta resposta sigui eficaç cal comptar amb la col·laboració ciutadana. Hem de ser conscients que l'espai públic és la casa de tots els ciutadans i que per gaudir de la ciutat cal tenir cura d'aquest bé que ens pertany a tots.

És per aquesta raó que volem aprofitar aquest nou plenari de l'Acord Cívic per refermar el nostre compromís amb el civisme i amb un model de ciutat que tingui la qualitat ambiental com a tret distintiu i objectiu permanent.

Aquest compromís ens obliga a repensar algunes de les nostres pautes de convivència, l'adequació dels recursos públics que es destinen al manteniment i la neteja de l'espai públic, i els límits de les actuacions individuals i col·lectives. L'Acord Cívic ens ha de servir per incidir, amb una força renovada, en les actituds cíviques i en la col·laboració de tots en la consecució d'un ús correcte i compartit de l'espai públic.

Joan Clos

La millora de la qualitat de l'espai públic només es pot dur a terme d'una manera eficient amb l'esforç conjunt de l'Administració, les entitats i els ciutadans. L'Acord Cívic per una Barcelona Neta i Sostenible va néixer, ara fa tres anys, amb l'objectiu de crear un espai de consens i comunicació amb entitats, associacions i gremis que permetés trobar solucions específiques i concretes per optimitzar la neteja i millorar el manteniment de l'espai urbà.

La voluntat de l'Acord és apropar-se als ciutadans, i la millor manera de fer-ho és sentir el pols del carrer, dels barris. És sobretot aquí on la participació activa dels signants i els col·laboradors té un paper clau a l'hora de copsar les necessitats dels barcelonins i barcelonines i mantenir un diàleg que ens ajudi a definir entre tots les accions a emprendre en cada cas.

Dos són els eixos principals sobre els quals hem de basar d'ara endavant la nostra col·laboració: el civisme i el medi ambient. Promoure les actituds cíviqes amb la creació d'activitats de conscienciació, especialment entre els nens i els joves, és un element bàsic per garantir de cara al futur el manteniment d'una ciutat neta i sostenible. D'altra banda, amb l'entrada en vigor de la nova llei de residus hem de trobar les vies més efectives de gestionar els residus municipals respectant el medi ambient. La consolidació de la figura del promotor mediambiental com a agent informador ha d'ajudar també a la promoció de les actituds cíviqes en aquesta matèria.

La incorporació contínua de nous col·laboradors –ja en són més de 120– mostra la consolidació de l'Acord, del qual ja portem molt de camí recorregut. Aquesta dinàmica és un indicador clar de la voluntat dels ciutadans de treballar plegats i trobar solucions de consens per assolir una millor qualitat de vida.

Cal destacar també el treball dels equips de serveis urbans i medi ambient, que ha fet possible l'assoliment dels objectius que ens vam plantejar. Barcelona ha esdevingut en els darrers anys una ciutat capdavantera en la implementació de polítiques municipals basades en la reducció de la producció de residus, en l'augment de la reutilització, la recollida selectiva i el reciclatge. Els resultats obtinguts ens han d'encoratjar a seguir el treball iniciat amb la mateixa il·lusió per tal que la nostra ciutat continuï sent arreu un model de civisme i progrés.

Francesc Narváez
Regidor de Serveis Urbans i Manteniment

MOLTES GRÀCIES PER FER DE BARCELONA UN MODEL DE CIVISME

L'Acord Cívic per una Barcelona Neta i Sostenible, que ja ha arribat al seu tercer aniversari, s'ha consolidat com a espai de consens i diàleg gràcies al treball de tots els que heu assumit el compromís de cooperar amb l'Ajuntament per millorar la qualitat de vida a la ciutat. A tots vosaltres que, moguts per l'esperit cívic, feu que Barcelona sigui un referent en la gestió de l'espai públic, us agraïm la vostra implicació i la voluntat de treballar junts. Així mateix, us volem encoratjar a continuar amb la mateixa il·lusió el camí emprès per fer de la nostra ciutat un exemple de civisme.

GRÀCIES A TOTS ELS SIGNANTS DE L'ACORD CÍVIC

Acció Ecologista
 ACIDH Fundació Privada Tutelar
 Agència Local d'Ecologia Urbana de Barcelona
 Amics del Passeig de Gràcia
 Asoc. Expendedores de Tabacos y Timbres de Barcelona y provincia
 Asociación técnica de Automoción (ASOTEC)
 Ass. Gremial Empresaris i Majoristes de Fruites...
 Associació Cat. de Empresas de Limpieza (ASCEL)
 Associació Comercial Mossén Clapés
 Associació d'Amics de la Rambla
 Associació de Botiguers Tomb d'Or
 Associació de Comerciants C. Gelabert i Rodalies
 Associació de Comerciants Carmel Centre
 Associació de Comerciants Carrer Gran de Gràcia
 Associació de Comerciants Centre Comercial d'Horta
 Associació de Comerciants de Creu Coberta
 Associació de Comerciants de Sants
 Associació de Comerciants dels Boulevards de Nou Barris
 Associació de Comerciants Dr. Pi i Molist
 Associació de Comerciants Fabra Center
 Associació de Comerciants i Amics del Poblenou
 Associació de Comerciants Sarrià
 Associació de Comerciants de Sant Gervasi
 Associació de Comerciants Sector Sanllehy
 Associació de Comerciants Zona Mercadal
 Associació de Joves Estudiants de Catalunya
 Associació de Mestres Rosa Sensat
 Associació de Veïns i Botiguers Baix Carmel
 Associació de Veïns i Comerciants dels carrers Tallers, Jovellanos, Valldonzella, Gravina i Plaça Castilla
 Associació Inter. Rec. i Emp. Econ. Social (AIRES)
 Associació Provincial d'Estacions de Servei de Barcelona
 Associació Unió de Botiguers Sant Pau-Gaudí
 Barcelona Activa
 Barnacentre
 Barnavasi-Galvany Centre Comercial
 Bayer
 Caprabo
 Centre d'Ecologia i Projectes Alternatius (CEPA)
 Col·legi de Farmacèutics de la prov. de Barcelona
 Col·legi Oficial de Veterinaris de Barcelona
 Comerciants de Torrent de l'Olla (Curtoy, Los Cubanitos, El Relámpago, MMCrew, Brik)
 Confederació de Treballadors Autònoms de Catalunya (CTAC)
 Consell de Gremis de Comerç i Serveis de Barcelona
 Consell de la Joventut de Barcelona
 Consell Econòmic i Social de Barcelona

Eix Comercial de Sant Andreu
ELS TRES TURONS Serveis de Formació · Treball
Fed. Cat. d'Ass. Fam. Malalts Mentals (FECAFAMM)
Federació Cat. Pro Pers. amb Dism. Psíquica (APPS)
Federació d'Ass. de Veïns de Barcelona (FAVB)
Federació de Sords de Catalunya (FESOCA)
Federació ECOM
FEGRAM
FEMAREC COOPERATIVA, S.C.C.L.
Floristes de Les Rambles
Fundació Engrunes
Fundació Fòrum Ambiental (Càritas)
Fundació Privada Formació i Treball (Càritas Diocesana)
Fundació Un Sòl Món, FUSM CC (Caixa de Catalunya)
Gremi de Consig-Maj de Peix i Marisc Fresc i Congelat Barcelona i Província
Gremi de Detallistes d'Olives i Conserves de Barcelona
Gremi de Flequers de Barcelona
Gremi de Floristes de Barcelona
Gremi de Fusters, Ebenistes i Similars
Gremi de Garatges
Gremi de Matalassers
Gremi de Recuperació de Catalunya
Gremi de Restauració de Barcelona
Gremi de Serrallers de Catalunya
Gremi de Venedors de Vehicles a Motor
Gremi de Xurrers de Barcelona
Gremi Detallista Peix Fresc i Congelat
Gremi d'Equipaments de Cuines i Banys de Catalunya
Gremi d'Hotels de Barcelona
Gremi Prov. de Trans. i Maq. Cons. de Barcelona
Gremi Provincial de Detallistes de Fruites i Hortalisses de Barcelona
Gremi Provincial de Pastisseria de Barcelona
Gremi Provincial de Cansaladers-Xarcuters de Barcelona
Gremi Provincial del Comerç de Mobles de Barcelona
Grup Ecologista del Nucli Antic de Barcelona
Institut Municipal de Persones amb Disminució
Lliga de Defensa del Patrimoni Natural (DEPANA)
LOGISTA, S.A.
Maragall Eix Comercial
Mercabarna
Mercat Municipal de Sants
Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya (OCUC)
Organització Nacional de Cecs Espanyols (ONCE)
Plataforma d'Entitats de la Ribera
Recuperación para Reciclaje Tabuenca, S.L.
Sant Antoni Centre Comercial
Sants-Creu Coberta Centre Comercial
Unió de Botiguers Cor d'Horta
Unió de Botiguers Dante Carmel
Unió de Comerciants Sant Andreu Nord
Universitat Politècnica de Catalunya

I GRÀCIES A TOTS ELS COL·LABORADORS

Associació Comercial Onze de Setembre
Associació Comerciants Carrer Princesa
Associació Comerciants Carrer Vallespir
Associació Comerciants Passeig Verdum
Associació Comerciants Via Júlia
Associació de Botiguers del Nucli Històric de Sant Andreu
Associació de Comerciants Carrer Galileu
Bonpreu
Botiguers Sant Pau-Gaudí
Coaliment
Comerciants del carrer Bailèn-Indústria-Pare Claret
Comerciants de la Plaça Universitat
Comerciants de la Rambla
Cor Eixample
Es Moda
Gracinova
Miquel Alimentació
Nou Boulevards Centre Comercial
Nou Centre Nou
Nou Drassanes Comercial
Sagrera Activa Associació de Comerciants
Supersol
Unidroco

EL MOMENT D'APOSTAR PEL CIVISME

Des de la posada en marxa de l'Acord Cívic, Barcelona no ha deixat d'avançar envers el model de ciutat moderna, acollidora, operativa, neta i amb qualitat de vida que volem tots els barcelonins i barcelonines. L'Acord Cívic ha potenciat un bon nombre de programes de cooperació específics que, gràcies a la complicitat dels ciutadans, les entitats públiques i privades i la resta de col·laboradors, han permès augmentar la recollida selectiva i el reciclatge, la implantació de la recollida comercial, la recollida correcta de mobles i trastos vells o el foment de l'ús dels Punts Verds o deixalleries, entre altres aspectes.

Els ciutadans estan més implicats que mai en la tasca col·lectiva de fer una Barcelona millor i s'hi vinculen contínuament, com demostra la incorporació constant de nous col·laboradors –ja en són més de 120– a l'Acord Cívic. Arriba, doncs, el moment d'anar encara més lluny, de continuar el camí amb una meta ben clara: aconseguir que Barcelona esdevingui una referència internacional de civisme, un model a seguir per la seva innovació, pel seu esperit i pels seus resultats.

Mitjançant la promoció dels valors cívics aconseguirem millorar l'estat de neteja dels nostres barris i dels nostres carrers. Per això, des de la plataforma de l'Acord Cívic promourem la creació d'activitats que fomentin el civisme, perquè serà gràcies a les actituds cíviques dels barcelonins i barcelonines que la ciutat obtindrà millors resultats pel que fa al manteniment de la ciutat i a la millora de l'espai públic.

Cal identificar els nous reptes i problemes i, des de l'acord comú, el consens i la comunicació, anar a la recerca de les solucions. L'Ajuntament estarà sempre al capdavant, assumint les seves responsabilitats, però serà des de la coresponsabilitat amb la població que realment s'aconseguiran els resultats desitjats. La ciutat és de tots, i tots hem de participar en la seva construcció. L'Acord Cívic és un espai de debat obert a les inquietuds dels ciutadans, a les seves demandes i a les seves aportacions. Cal i volem tenir-les en compte. Emmarcades en aquesta aposta decidida cap al civisme, l'Acord Cívic promourà durant el proper any les actuacions següents:

MÉS A PROP DELS BARRIS

S'impulsaran nous acords de cooperació amb entitats i associacions dels barris de la ciutat, i amb les persones i famílies disposades a establir compromisos personals amb la neteja i el manteniment del seu territori més proper. Per ajudar uns i altres en el seu paper pedagògic envers els veïns, es potenciarà la figura dels promotors mediambientals, amb funcions informatives i educatives. Aquests promotors també ajudaran a impulsar mecanismes de control i d'exercici de l'autoritat municipal per prevenir comportaments contraris al bé social i col·lectiu.

IMPLICACIÓ DELS JOVES I ELS NENS

Canviar d'hàbits és un procés lent i que requereix constància, i són precisament els més joves els ciutadans més permeables a modificar les seves conductes. D'altra banda, incidir en l'educació d'aquest sector de població és bàsic per garantir el manteniment d'una ciutat neta i sostenible amb vista al futur. Així, el programa escolar que ja es duu a terme actualment es reforçarà amb tallers de civisme i programes d'educació ambiental.

AVALUACIÓ DE RESULTATS

Es duran a terme accions periòdiques d'avaluació que, mitjançant indicadors objectius, determinaran les millores obtingudes per les diverses actuacions envers el civisme i en quins aspectes cal incidir per millorar els resultats i per aconseguir la Barcelona més neta i sostenible.

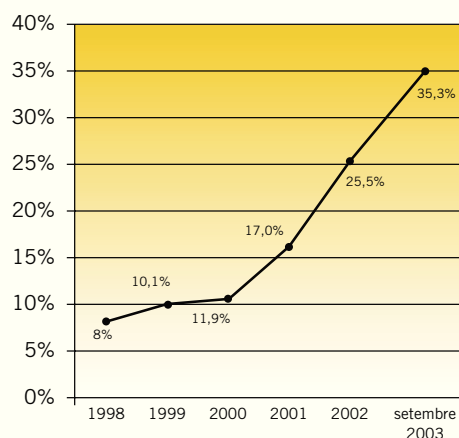
AVANCEM CAP A UNA CIUTAT MÉS NETA I SOSTENIBLE

L'Ajuntament de Barcelona va implantar el novembre de 2000 el nou model de neteja i recollida selectiva, que ofereix serveis més adaptats a les necessitats de cada barri i a les característiques de cada espai urbà. La recollida selectiva és l'instrument essencial per incrementar el reciclatge de residus. Gràcies a l'Acord Cívic, a la implicació dels ciutadans i ciutadanes i al suport d'entitats i col·lectius molt diversos, cada any Barcelona recicla més, està més neta i avança decididament cap a una major sostenibilitat i qualitat de vida.

RECOLLIDA SELECTIVA

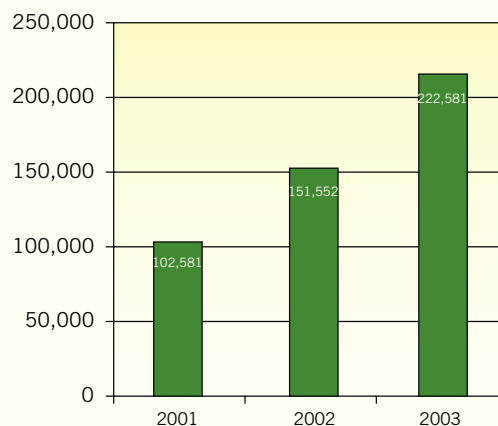
El setembre de 2003, la recollida selectiva a Barcelona ha assolit el 35,3% sobre el total de residus generats a la ciutat, amb la qual cosa s'han superat els objectius fixats al Programa d'Actuació Municipal 1999-2003, que preveia arribar al 32% el mes de desembre.

Recollida Selectiva (% sobre total RSU)

Quant al volum de residus reciclables recollits selectivament, el creixement durant el darrer any ha estat del 46,8%. Entre els mesos de gener i setembre de 2003 la quantitat de residus recollits de manera selectiva ha estat de 222.581 tones, mentre que en el mateix període de 2002 van ser 151.552 tones.

Tones recollides selectivament
(gener-setembre de cada any)

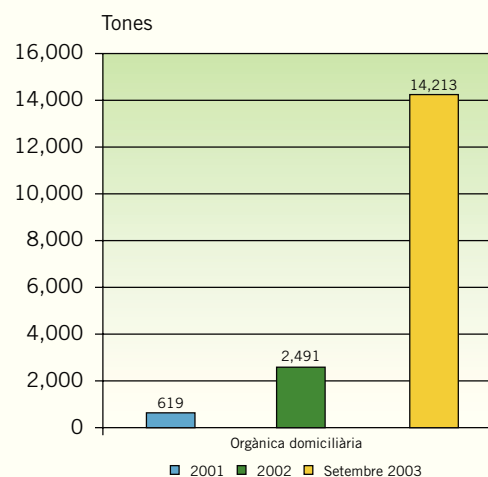

L'augment d'escombraries recollides selectivament ha estat possible perquè els ciutadans de Barcelona estan adquirint l'hàbit de separar els residus produïts a la seva llar. A més, aquest any s'han instal·lat a diferents espais de la ciutat 370 nous Punts Brossa Neta (amb contenidors per a paper, vidre i envasos), amb la qual cosa actualment n'existeixen 2.206, un 16,7% més que el 2002.

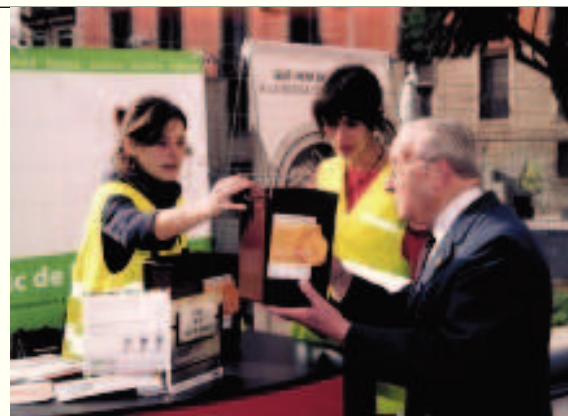
RECOLLIDA ORGÀNICA DOMICILIÀRIA

La fracció de recollida selectiva que més ha augmentat el darrer any ha estat l'orgànica domiciliària, amb un increment del 471%. Al llarg de 2003 s'ha avançat en aquest tipus de recollida amb la implantació dels contenidors bicompartimentats i del sistema pneumàtic.

Recollida orgànica domiciliària

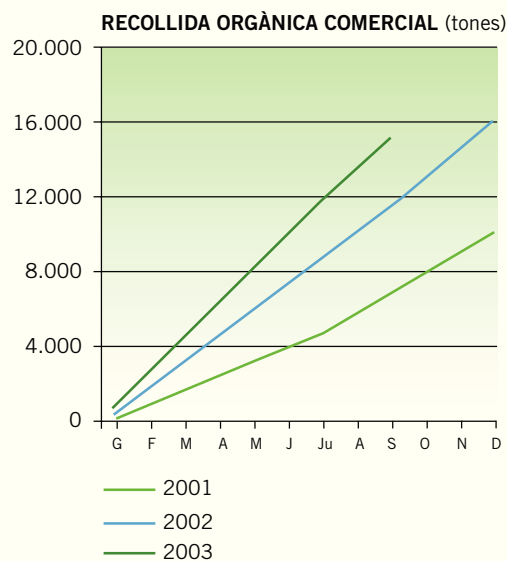
L'Ajuntament ha posat en marxa campanyes d'informació i comunicació amb l'objectiu de conscienciar els ciutadans de la necessitat de fer la separació de la fracció orgànica en bosses de color taronja per a una correcta identificació a l'Ecoparc de Barcelona, on es transforma en compost. Així, s'han dut a terme reunions informatives a tots els barris amb veïns i entitats, s'han instal·lat punts d'informació als carrers, i promotors mediambientals han assessorat els ciutadans mitjançant el sistema de porta a porta i els han repartit petits contenidors marrons i altres accessoris per a la separació de la matèria orgànica a la llar.

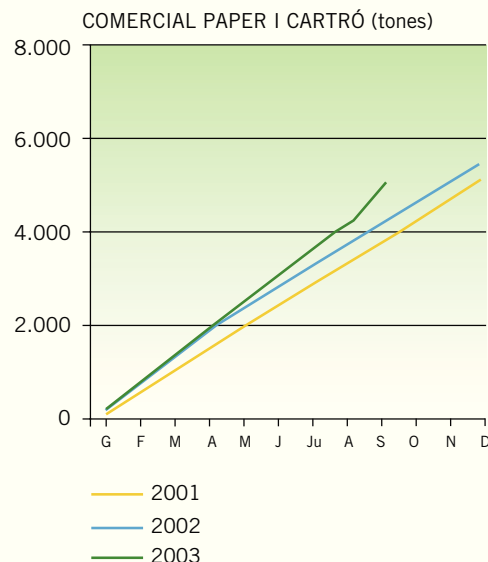
RECOLLIDA COMERCIAL

El sistema de recollida selectiva comercial de Barcelona és pioner a Catalunya. Les fraccions de matèria orgànica, paper-cartró i rebuig que produeixen comerços, bars, restaurants, hotels... es recullen separatament dels residus que generen els domicilis particulars. Així, s'aconsegueix un millor manteniment de la qualitat, l'ordre i la neteja de l'espai públic. En aquests moments, **es duu a terme aquesta recollida especialitzada a 39 eixos comercials i 410 grans productors.**

Des de la posada en marxa de la recollida comercial l'any 2001, s'han recuperat selectivament en aquests establiments 40.821 tones de **matèria orgànica** que s'han pogut utilitzar per fer compost. De gener a setembre de 2003, la recollida comercial de matèria orgànica ha arribat a la quantitat de 14.585 tones, un 23% més que el 2002.

Pel que fa a la **fracció de paper-cartró** recuperada als establiments comercials, de gener a setembre de 2003 el volum total ha estat de 5.155 tones, un 27% més que l'any passat en el mateix període.

PUNTS VERDS

L'Ajuntament continua treballant per l'extensió i consolidació a la ciutat de la xarxa de Punts Verds (deixalleries), espais on dur els residus que no es poden dipositar als contenidors d'escombraries convencionals i que han de ser distribuïts a plantes de tractament específic per reciclar-los o evitar que contaminin.

La ciutat disposa de set Punts Verds. Més de 2.800 petits professionals visiten aquestes instal·lacions cada mes, els quals, afegits als ciutadans particulars que també s'hi adrecen, sumen un total de **49.307 usuaris entre gener i setembre de 2003**. Al voltant de 950 professionals associats a entitats signants de l'Acord Cívic disposen de targetes de bonificació per a l'ús dels Punts Verds. Fins al mes de setembre, aquest any s'hi han recollit 11.040 tones de matalassos, mobles, metalls, fustes, restes d'obres menors i altres residus. Aquesta quantitat supera en 381 tones els resultats obtinguts el 2002.

Com a complement, la ciutat disposa de diversos vehicles itinerants que ofereixen el servei setmanal de **Punt Verd Mòbil** a 63 indrets diferents, i també de set Punts Verds de Barri, que s'han posat en marxa des del final de 2002 per apropar aquest servei als ciutadans. Des de novembre de 2002 fins a setembre de 2003 han passat pels **Punts Verds de Barri** 27.601 usuaris.

D'altra banda, **l'Ajuntament i el Gremi de Recuperadors de Catalunya (antics drapaires) han signat un acord de col·laboració per al foment dels Punts Verds**. L'objectiu és facilitar la incorporació progressiva dels recuperadors a la xarxa com a **Punts Verds Col·laboradors**.

Aquesta iniciativa s'emmarca dins de l'Acord Cívic i s'acaba de posar en marxa com a programa pilot amb una durada de tres anys. El projecte és absolutament nou, ja que és el primer cop que es duu a terme a l'Estat espanyol.

Auditoria de qualitat dels serveis de Neteja i Recollida Selectiva de Barcelona 2003

BARCELONA MILLORA ELS SEUS RESULTATS EN NETEJA I MANTENIMENT

Fomentar el civisme és la clau per a una ciutat més neta

METODOLOGIA

L'auditoria de qualitat dels serveis de Neteja i Recollida Selectiva de Barcelona 2003, que s'ha dut a terme entre el 31 d'octubre i el 5 de novembre de 2003, l'ha efectuada ENCAMS-Consultancy, una entitat de recerca ambiental que ja es va encarregar dels informes del 2001 i el 2002. Aquesta entitat empra les **versions més recents de les tècniques de mesura que ha desenvolupat al llarg de 15 anys i que s'han dissenyat per a l'auditoria anual de qualitat ambiental urbana que du a terme el govern del Regne Unit a Anglaterra.**

L'any 2003 el grup d'auditors d'ENCAMS va examinar un total de 152.000 camps d'informació en 640 ubicacions, la qual cosa suposa un nombre de mostres superior al dels anys anteriors. Pel nombre de mostres i el seu abast, l'estudi comporta un alt nivell de fiabilitat, ja que comprèn una àmplia varietat d'usos del sòl que representen la majoria de tipus de zones de Barcelona:

- centre de la ciutat i zones de comerç de primer nivell,
- àrees de comerç de segon nivell,
- àrees d'alta densitat residencial amb una quantitat significativa de comerç,
- àrees d'alta densitat residencial que tinguin poc ús comercial,
- platges i passeigs marítims

OBJECTIUS

L'objectiu de l'auditoria és **“proporcionar una valoració independent dels aspectes clau de la qualitat ambiental urbana en un format que pugui ser entès tant pel públic especialitzat com pel que no ho és**, i que es pugui comparar amb els resultats de les auditories ambientals que es fan a Barcelona des del 2001, per tal de proporcionar una base per a la millora de la qualitat de l'espai públic de la ciutat”.

RESULTATS

Es presenta informació sobre la qualitat o l'estat dels temes següents: neteja i aspectes relacionats amb la neteja, contenidors de residus, mobiliari urbà i anàlisi de les dificultats per a la prestació dels serveis municipals.

El 67% de les categories de qualitat ambiental urbana analitzades a Barcelona han estat millors o iguals que les dades internacionals de referència. Aquest fet significa un avanç en les millores que ja s'havien observat l'any 2002, i un assoliment rellevant tenint en compte la densitat de població i la complexitat d'usos del sòl de Barcelona.

Respecte de l'any 2002, s'ha observat una millora en el conjunt de la ciutat i, en concret, en els residus sòlids deixats al carrer sense cura ni ordre, els adhesius, la gestió del trànsit i el manteniment dels parterres i les zones de gespa. D'aquesta manera, la majoria de la ciutat gaudeix d'un nivell mitjà "bo" tirant cap a "satisfactori" en els principals elements ambientals examinats a l'estudi.

Neteja

El fet més remarcable del 2003 ha estat la gran reducció de residus sòlids, tant d'origen domèstic com comercial, deixats al carrer sense cura ni ordre, especialment al voltant dels contenidors de residus. Aquesta qüestió era problemàtica l'any anterior. Actualment, l'estàndard per a les deixalles sobre el paviment ha igualat el valor de referència internacional. Pel que fa a la brossa, fins i tot s'ha superat l'estàndard.

Les principals recomanacions per millorar encara més la neteja són: conscienciar els principals generadors de brossa (fumadors i consumidors de pastes, begudes i menjar ràpid al carrer); fer una campanya d'actuacions adreçades als propietaris de gossos que no recullen les defecacions dels animals i continuar millorant la neteja dels escocells dels arbres i dels canals de drenatge d'aigua de les calçades.

Aspectes relacionats amb la neteja

El major èxit en els últims anys ha estat la reducció d'enganxines.

La millora en l'estàndard s'ha assolit també en els carrers greument afectats per aquest fenomen que han estat objecte del programa de l'Ajuntament de neteja d'enganxines i cartells.

L'estàndard de qualitat per a les **males herbes també ha millorat respecte de les dades del 2002**, i és millor que l'estàndard internacional. Amb l'excepció de les taques al paviment, les dades generals referents als elements relacionats amb la neteja han estat considerades "bones" o properes a ser "satisfactòries". Pel que fa a les taques, les principals fonts són l'oli de motocicletes i de vehicles, seguides dels xiclets. Les taques de xiclets, menjar i begudes es troben especialment a les àrees comercials i al front marítim, sobretot al voltant de la Rambla, que és un dels llocs que acull turisme internacional d'una manera massiva.

Les principals recomanacions per tal de millorar els aspectes relacionats amb la neteja són: d'una banda, continuar treballant per actuar sobre les fonts principals d'enganxines i grafittis adoptant una estratègia d'objectius basada en una anàlisi detallada de la gent que causa el problema; i, de l'altra, tenint en compte els greus problemes ambientals en l'àmbit local que es poden associar amb el turisme massiu, s'hauria de dur a terme una anàlisi cost-benefici dels diferents segments que formen el mercat turístic de la ciutat.

Contenidors de residus

S'han assolit **millores significatives en l'últim any en la regulació i la gestió dels sacs de runa** d'un metre cúbic emprats per la construcció. La proporció de carrers afectats per aquests contenidors **s'ha reduït en un 25% i l'estat dels sacs ha millorat ostensiblement**. De totes maneres, tot i que el sobreiximent dels sacs s'ha reduït, existeix encara una tendència a omplir excessivament els sacs.

A més, la majoria de les millores assolides el 2002 en la gestió del sofisticat model de neteja i recollida s'han mantingut el 2003. Particularment, **la majoria dels contenidors de residus es trobaven en un estat de conservació i de neteja "bo" o "satisfactori"** —aquests resultats són bons si tenim en compte que els contenidors s'utilitzen intensament i estan contínuament exposats al carrer. Tot i que el volum de residus dipositats durant el dia ha augmentat, s'ha comprovat que molts contenidors encara disposaven de molt espai

lliure. Els auditors suggereixen que aquest canvi reflecteix, probablement, un augment en l'ús de contenidors, que inclou els materials que l'any 2002 es trobaven desendrecadament al seu voltant.

El servei de recollida de residus disponible en les àrees comercials i de negocis —que inclou la recollida selectiva— s'ha estès. Com a conseqüència, **el problema de desbordament de contenidors al carrers, que es va detectar els anys anteriors, s'ha reduït**. De totes maneres, en àrees on es fa la recollida amb bujols, els comerciants tendeixen a omplir-los en excés.

Les principals recomanacions en aquest àmbit són: instal·lar barreres protectores i perfeccionar les senyalitzacions per delimitar i identificar els punts de recollida i reciclatge de residus en els carrers amb molt de trànsit; refinar la manera com els comerciants dipositen els residus recollits selectivament en el paviment; considerar la possibilitat de donar menys bujols comercials però de més volum; veient la creixent diversitat ètnica, revisar l'estratègia de comunicació per informar les persones sobre com han d'utilitzar els sistemes de recollida de residus.

Mobiliari urbà

Les dades generals han estat considerades “satisfactòries” i millors o iguals a les referències internacionals. Aquest és també el cas pel que fa a l'estat d'edificis i estructures limitants.

Els auditors han observat que s'ha donat més consideració al disseny i l'emplaçament dels nous elements de mobiliari urbà. Aquest fet ha contribuït a una reducció en l'obstrucció de les àrees pavimentades, ha reduït la tendència a patir danys d'impactes de les cadires i ha augmentat la varietat de llocs on la gent pot seure.

Dificultats dels serveis municipals

No hi ha cap altra gran ciutat europea que hagi d'afrontar la densitat de població i el desenvolupament urbà que té Barcelona. Aquests factors fan que els nivells d'obstrucció de l'espai públic siguin molt elevats i planteja reptes considerables als responsables d'oferir serveis de manteniment ambiental local de la ciutat.

S'ha produït un avanç en la reducció de l'obstrucció causada per vehicles aparcats en calçades i pel mobiliari urbà. També s'han produït millores pel que fa a la gestió del trànsit (flux de vehicles i de vianants) allà on altres anys s'havien originat petits incidents de congestió. En general, els estàndards per l'estat de les calçades i les voreres s'han mantingut en un nivell millor o igual que els estàndards internacionals, i el manteniment de les zones de parterres i gespa integrades al carrer ha millorat significativament. Els estàndards de qualitat en els llocs de construccions també han millorat i s'ha reduït l'impacte en les àrees limítrofs tot i que encara es donen pràctiques insatisfactòries.

Els auditors recomanen que l'Ajuntament continuï donant prioritat a les qüestions següents: reforçar el disseny detallat i la gestió dels espais públics; racionalitzar la gestió dels aparcaments de vehicles i del trànsit, i millorar la regulació de les activitats comercials que tenen lloc al carrer.

CONCLUSIONS

En general, s'ha fet un progrés considerable des de l'estudi de l'any 2001. Les millores s'han mantingut en general i en relació a determinats aspectes s'han produït millores substancials. L'augment dels estàndards ambientals assolit en temes com els residus sòlids deixats al carrer sense cura ni ordre, adhesius, gestió de tràfic i disseny urbà són particularment rellevants.

De totes maneres, en una ciutat tan dinàmica com Barcelona, apareixen constantment nous reptes a mesura que les estructures socials, econòmiques i físiques canvien. Per aquesta raó, els participants en l'Acord Cívic tenen un paper essencial treballant amb l'Ajuntament per tal d'obtenir i mantenir estàndards de qualitat ambiental encara més elevats, així com per impulsar programes per fomentar el civisme a la ciutat.

BARCELONA OBTÉ BONS RESULTATS EN UN ESTUDI EUROPEU DE NETEJA URBANA

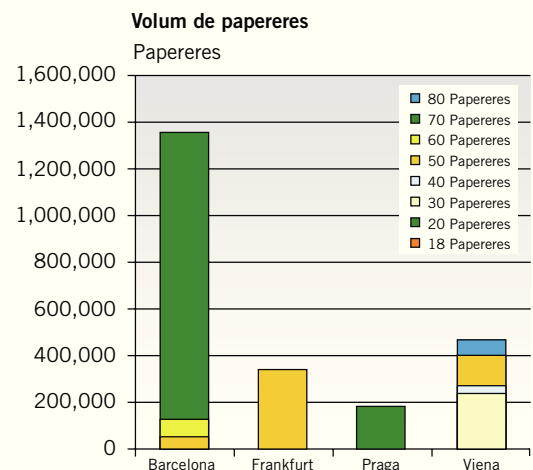
D'acord amb un estudi elaborat l'estiu del 2003 per la Universitat de Viena, Barcelona obté uns bons resultats pel que fa a diferents aspectes de la neteja urbana, en comparació amb les ciutats de Viena, Praga, Frankfurt i Brussel·les.

MODELS DIFERENTS PER A PROBLEMES SIMILARS

L'estudi posa de manifest que cadascuna de les ciutats duu a terme la neteja urbana seguint models diferents. En el cas de Viena, és una responsabilitat exclusivament municipal. Frankfurt ha privatitzat el servei, que abans també era municipal. Barcelona posa aquesta tasca a les mans d'empreses contractades, sota el control directe de l'Administració. A Praga, l'Ajuntament i els districtes comparteixen aquesta responsabilitat, mentre que a Brussel·les les competències estan repartides entre el govern regional i els consistoris. En qualsevol cas, l'anàlisi comparativa de les cinc ciutats determina que totes comparteixen problemes comuns. D'altra banda, Barcelona és una de les ciutats europees amb una densitat major i, tanmateix, assoleix molt bons resultats en tots els aspectes analitzats.

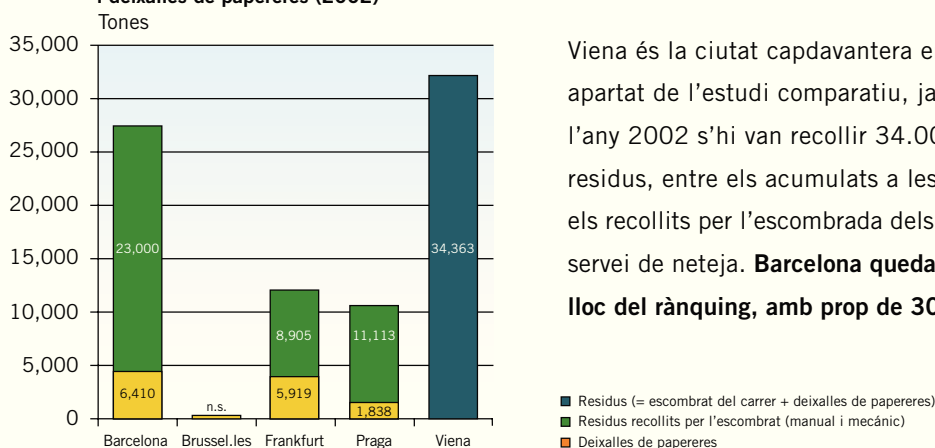
PAPERERES

En les àrees estudiades d'aquestes cinc ciutats, **Barcelona és la que disposa d'un nombre més alt de papereres (aproximadament 20.000 unitats)**, i també de més papereres per habitant (13,1 papereres per cada 1.000 habitants).

RESIDUS DEL BUIDAT DE LES PAPERERES I DE LA NETEJA DELS CARRERS

Residus recollits per l'escombrat i deixalles de papereres (2002)

Viena és la ciutat capdavantera en aquest apartat de l'estudi comparatiu, ja que durant l'any 2002 s'hi van recollir 34.000 tones de residus, entre els acumulats a les papereres i els recollits per l'escombrada dels operaris del servei de neteja. **Barcelona queda en el segon lloc del rànquing, amb prop de 30.000 tones.**

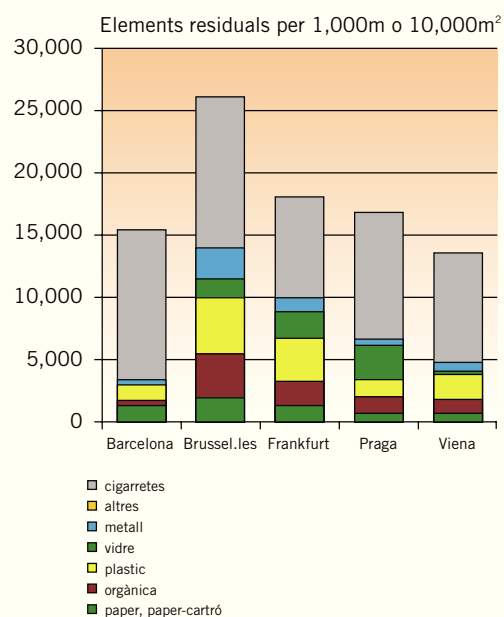
BROSSA A LA VIA PÚBLICA

Per comparar quantitativament la presència d'elements residuals a la via pública, s'ha estudiat a totes cinc ciutats una plaça cèntrica, popular i turística, un carrer comercial, un parc central i una estació de trens important. En el cas de Barcelona els espais triats han estat la plaça de la Catedral, el passeig de Gràcia, el Parc de la Ciutadella i l'estació de Sants.

Barcelona és la segona ciutat amb menys residus en els punts neuràlgics d'activitat, només superada per Viena.

Un problema comú a totes les ciutats analitzades és la gran presència de burilles de cigarretes, que suposen com a mitjana general el 58% del total de la brossa que es troba a la via pública. La resta són plàstics (11,6%), materials orgànics (9,8%) i papers (8,8%).

Nombre relatiu d'elements residuals

BONS RESULTATS PER A BARCELONA TOT I LA SEVA GRAN DENSITAT

La Ciutat Comtal és una de les ciutats europees amb una densitat més elevada i, tot i així, assoleix molt bons resultats en tots els aspectes analitzats a l'estudi.

El fet que Barcelona sigui una de les ciutats europees amb una densitat de població amb una gran activitat comercial, turística i de vida al carrer fa que s'hi recullin moltes tones d'elements residuals (papers, burilles de cigarrets, embolcalls, etc.).

Aquest fet explica que Barcelona disposi de més nombre de papereres, i amb més capacitat, que altres ciutats estudiades. Amb tot, l'estudi constata que la major part de residus dels carrers els recullen els serveis municipals de neteja. **L'Ajuntament considera, doncs, que cal continuar conscienciant els barcelonins i les barcelonines perquè utilitzin més les papereres que tenen al seu voltant i no llencin les deixalles a terra.** D'altra banda, el consistori es reafirma, segons aquestes dades, en la seva opció de gestionar les papereres mitjançant un contracte especialitzat que reajusta itineraris de recollida segons temporades i necessitats concretes.

L'estudi també posa de manifest que les ciutats europees estudiades, tot i organitzar-se de manera diferent i seguir diferents estratègies, han de fer front a problemes semblants (xiclets, burilles de cigarretes, excrements de gos, etc.).

